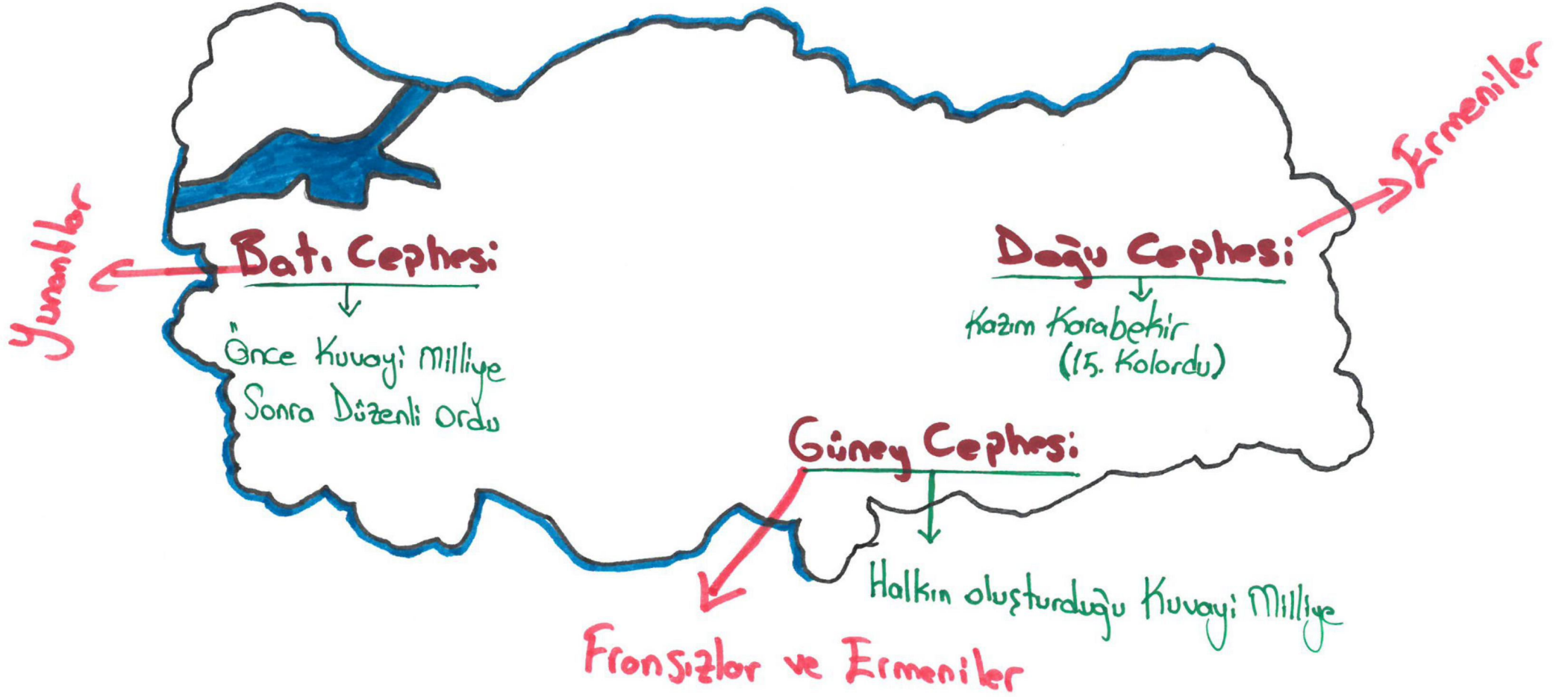
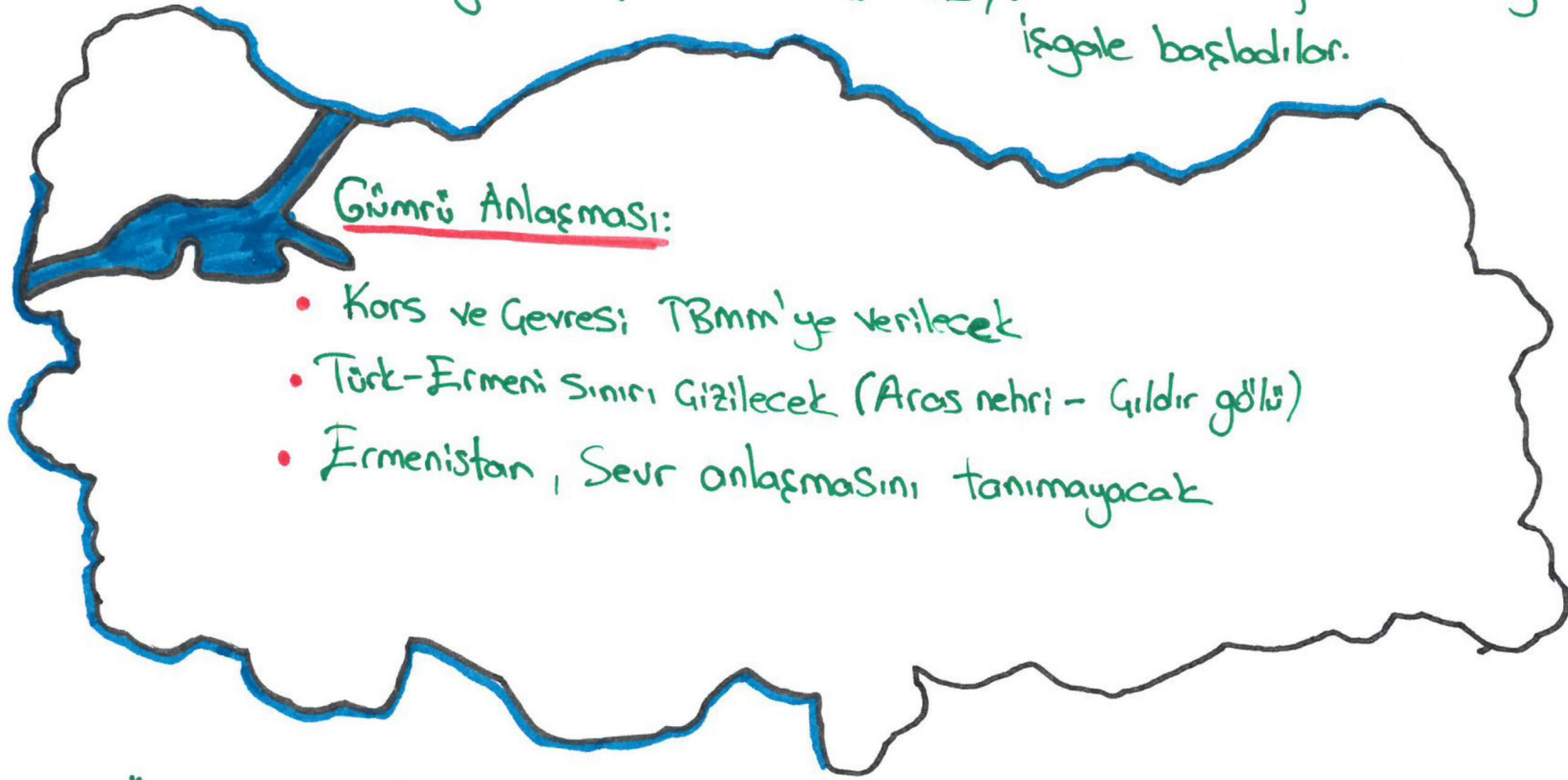

CEPHELER

Doğu Cephesi

Fransız ihtilalinin ardından yaygınlaşan milliyetçilik akımı ile Rusya'nın kışkırtmaları üzerine; Ermeniler Doğu And. Bölgesini işgale başladılar.

Önemi: TBMM'nin uluslararasıdaki ilk askeri ve siyasi başarısıdır.

Ermeniler TBMM'yi tanıyan ilk devlet olmuştur

Ermenilerin "Büyük Ermenistan" hayalleri sona ermiştir.

Güney Cephesi:

- 3 Kasım 1918 de Musul'u, daha sonra Urfa, Antep, Maraş ve Adanayı işgal eden İngilizler, daha sonra bir anlaşma yaparak Musul dışındaki işgal ettikleri yerleri Fransa'ya bıraktılar.

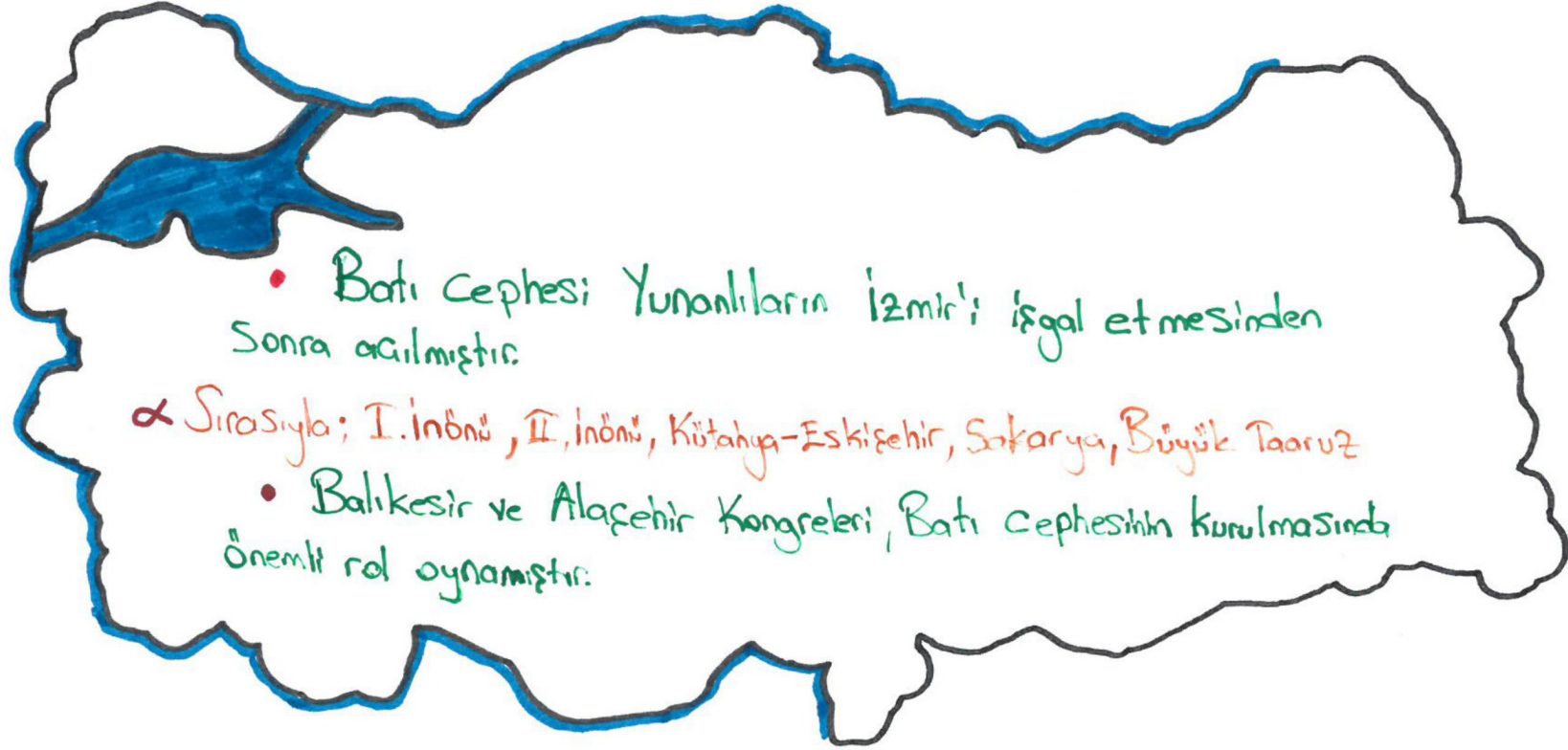
Urfa Savunması - Fransızlar - Şanlı Urfa - Ali Saip

Maraş Savunması - Fransızlar - Kahraman Maraş - Sütçü İmam

Antep Savunması - Fransızlar - Gazi Antep - Şahin Bey

- Not:
- Bu cephede Kuvayi Milliye birlikleri vardır. Düzenli ordu bu cepheye hiç gelmemiş.
  - Fransızlara karşı ilk direniş Hatay Dörtayda başlamış, ilk kurşun burada atılmış.

Bat. Cephesi

Not: Batı Cephesinde Yunanlılara karşı önce **Kuvayı Milliye** birlikleri ile daha sonra da **Düzenli Ordu** ile mücadele edilmiştir.

Düzenli Ordunun Kurulması:

* Düzenli Ordu kurulmadan önce Batı Anadolu'daki Kuvayi Milliye birliklerinin başında Ali Fuat Paşa bulunuyordu.

* Gediz Muharebelerinde yaşanan başarısızlık üzerine Kuvayi Milliye birliklerinin yerine düzenli Ordu birlikleri kuruldu.

* Batı Cephesi Komutanlığına İsmet Paşa getirildi.

* Batı Cephesinin Güney Komutanlığına ise Refet Bek getirildi.

Kuvayi Milliye'nin Kaldırılma Nedenleri:

* İşgalleri kesin olarak durduramamaları

* Askeri disiplinden uzak olmaları

* Belli bir düzen ve otoriteye bağlı olmamaları

* İhtiyaçlarının karşılanmasında zaman zaman halka baskı yapmaları

* Suçlu gördüklerini yargılamadan kendileri cezalandırmaları.

I. İnönü Muharebesi:

Not: Yunanlılar; Merkez İttihatin TBMM'ye karşı isyanını fırsat bilerek saldırıya geçmiştir.

Savaşın Nedenleri:

- * Yeni kurulan TBMM ve Düzenli orduyu yok etmek
- * Sevr Antlaşmasını TBMM'ye zorla kabul ettirmek
- * Ankara'yı alıp TBMM'yi ortadan kaldırmak
- * Milli Mücadeleyi sona erdirmek

Sonuçları

M
Mustafa
Antlaşması

i
İstiklal marşı
Kodulu

L
London Conf.

A
Afyon'un
Doğultu Ort.

T
Teskilat-ı Esasiye
(1921 Antlaşması)

Londra Konferansı

Not: İtilaf devletleri konferansa doğrudan İstanbul Hükümetini çağırmış ve İstanbul Hükümetinden gelecek delegelerin arasında TBMM'nin de yetki verdiği bir kişinin yer alması istenmiş. (İtilaf Devletlerinin TBMM'yi doğrudan tanımak istemediğinin kanıtıdır)

Konferansa Katılanlar:

- ✖ TBMM Hükümeti ⇒ Bekir Sami Bey
- ✖ İstanbul Hükümeti ⇒ Tevfik Paşa
- ✖ İngiltere
- ✖ Fransa
- ✖ İtalya
- ✖ Yunanistan

Not: M. Kemal, Millet'in gerçek temsilcisinin TBMM olduğunu söyleyerek doğrudan davet edilmedikçe konferansa katılmayacağını söyledi.

- İtalya'nın daveti ile TBMM konferansa davet edildi.

İtilaf Devletlerinin Amaçları:

- * Sevr Anlaşmasının da değişiklikler yaparak TBmm'ye kabul ettirmek
- * Yunanlılara tekrar saldırı hazırlığı yapmaları için zaman kazandırmak
- * Türk tarafının savaş yorgunu olduğu izlenimi vermek.

Not: İtilaf Devletleri Konferansa İstanbul Hükümetinin yanı sıra TBmm Hükümetini de davet etmesindeki amaç: İki taraf arasında ki görüş ayrılıklarından yararlanmak istemesidir.

TBmm'nin Konferansa Katılma Amaçları:

- * Türk milletinin haklı davasını ve Misak-ı Milli'yi dünya kamuoyuna duyurmak.
- * "Türkler barışa yanaşmıyor, Savaş uzatıyor" şeklinde yapılan propagandaları çürütmek.

Konferansın Sonucu:

- İtilaf Devletleri TBmm'yi resmen tanıdı.
- TBmm uluslararası siyasi başarı kazandı.
- Misak-ı Milli dünya kamuoyuna duyuruldu.

Moskova Anlaşması:

Anlaşmaya Zemin Hazırlayan Gelişmeler:

- * Rusya I. Dünya Savaşından çekilirken, savaştan önce yapılan gizli anlaşmaları duyurmuştu. Bu durum Rusya'nın itilaf devletleri ile arasını açması
- * itilaf Devletlerinin Boğazları ve Anadolu'yu işgal etmesi Rusya'nın işine gelmiyordu.

Maddeleeri:

- İki taraftan birinin tanımadığı uluslararası bir anlaşmayı diğer taraf da tanımayacak.
(Rusya'nın Sevr Anlaşmasını kabul etmediğinin kanıtıdır)
- Osmanlı Devleti ile Çarlık Rusya arasında yapılan anlaşmalar geçersiz sayılacak.
(Osm. devleti ile Çarlık Rusya'nın yıkıldığının ve yönetim değişikliği olduğunun göstergesidir)
- Sovyet Rusya Misak-ı Milli'yi tanıyacaktı
(İlk defa Batılı bir devlet misak-ı milli'yi tanımış oldu)
- Batum Gürcistan'a bırakılacak.
(Misak-ı milliden ilk taviz verilmiş oldu)
- Sovyet Rusya, Kapitülasyonların kaldırılmasını kabul edecekti
(Kapitülasyonların kaldırılmasını kabul eden ilk Büyük Avrupa Devletidir)

Afganistan ile Dostluk Anlaşması:

Afganistan, milli mücadele yıllarında işgal güçlerine karşı savan Türk halkına yakınlık duymuş ve iki ülke arasında dostluk anlaşması imzalanmıştır. Modelleri:

- Taraflar karşılıklı olarak birbirlerinin bağımsızlığını tanıyacak.
  - Türkiye den Afganistan'a Subay ve öğretmen gidecek.
  - Taraflardan biri saldırıya uğrarsa diğer taraf saldırıya uğrayana yardım edecek.
- Not: TBmm'yi tanıyan ilk Devlet ve Müslüman devlet Afganistan olmuştur.

İstiklal Marşı'nın Kabulü

MEB'in açtığı yarışmayı M. Akif Ersoy'un yazdığı şiir kazandı.

Dönemin MEB "Hamdullah Suphi Tanrıöver" idi.

İstiklal Marşımız daha sonra Osman Zeki Üngör tarafından bestelendi.

Teşkilat-ı Esasiye (1921 Anayasası)

- Yeni Türk Devletinin ilk anayasasıdır.
- TBmm bu kararla Padişah ve Halifenin Siyasî ve hukukî yetkilerini üstlenmiştir.

II. İnönü Muharebesi:

Yunanlıların Amaçları: • Birinci İnönü Savaşının intikamını almak

- Sevr Anlaşmasını TBmm'ye zorla kabul ettirmek
- İtilaf Devletlerinin güvenini kaybetmemek.
- Ankara'yı ele geçirip TBmm'yi yok etmek.

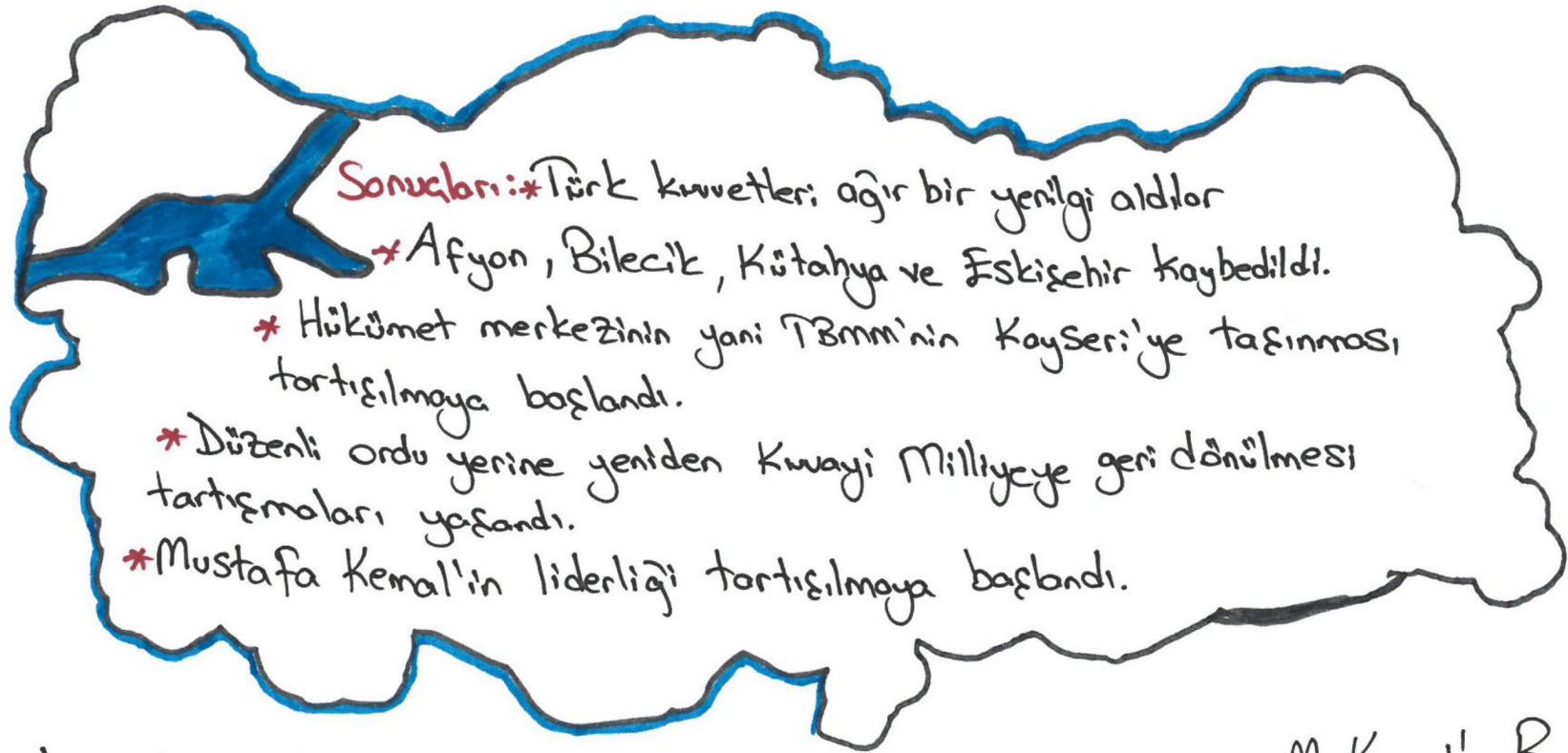
Sonuçları:

- ✗ İtilaf devletlerinin Yunanlılara olan güveni sarsıldı
- ✗ İtalya Anadolu'dan çekilmeye başladı
- ✗ Halkın TBmm'ye olan güveni arttı

Not: M. Kemal Paşa; Batı Cephesi komutanı İsmet Paşaya gönderdiği telgrafta "Siz orada yalnız düşmanı değil, milletin makus talihini de yendiniz" diyerek Zaferin önemini belirtmiştir.

Kütahya-Eskişehir Muharebeleri:

Sebebi: İnönü Savaşlarının intikamını almak.

Not: Düzenli ordunun ilk ve son yenilgisidir.

Not: Türk birliklerinin fazla kayıp vermesi üzerine M. Kemal orduları Sakarya Nehrinin doğusuna kadar çekti.

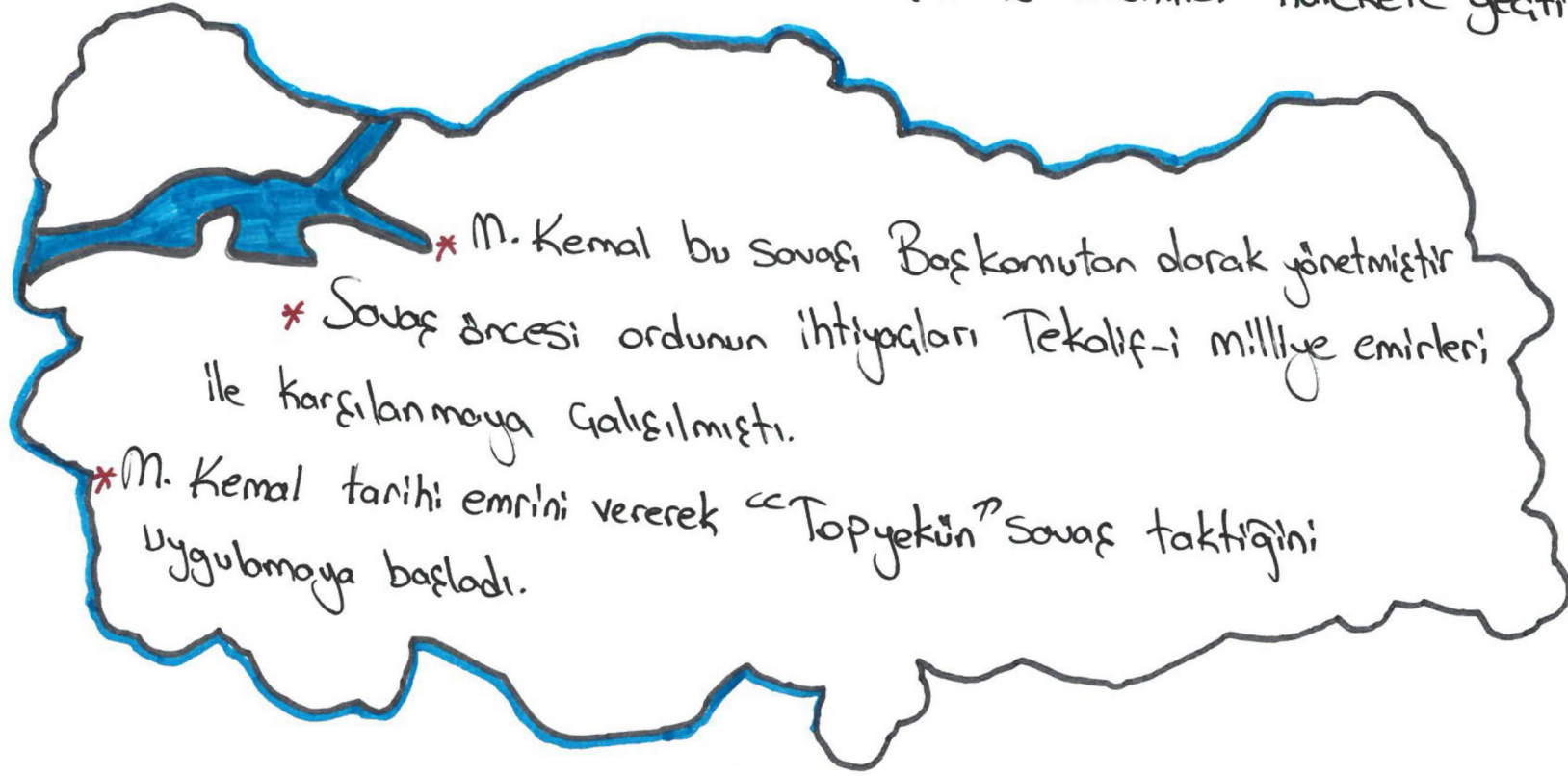
Savaş Sonrasında

M. Kemal'e Başkomutanlık yetkisi verildi

Tekalif-i Milliye Emirleri yayımlandı.

Sakarya Meydan Muharebesi:

✗ Eskişehir-Kütahya muharebelerinde alınan yenilginin ardından Türk kuvvetleri Sakarya Nehrinin Doğusuna çekilmesi, Yunanlılara cesaret vermişti ve Yunanlılar harekete geçti.

✗ Hattı müdafa yoktur, Sathı müdafa vardır. O Satih bütün vatandır. Vatanın her koru toprağı, vatondağın kanıyla ıslanmadıkça düşmana bırakılamaz.

Sonuçları:

- * Yunan ordusu ağır bir yenilgiye uğratılmıştır.
- * Yunanlılar artık savunmaya çekilirken, Türk ordusu saldırıya geçti.
- * Mustafa Kemal'e "gazilik" ünvanı ve "moresallik" rütbesi verildi.
- * TBMM ile Fransa arasında Ankara Anlaşması imzalandı. (Fransa Anadolu'dan çekildi)
- * TBMM ile İngiltere arasında esir mübadelesi anlaşması imzalandı
- * TBMM ile Kafkas Cumhuriyetleri arasında Kars Anlaşması imzalandı
- * TBMM ile Ukrayna arasında Dostluk Anlaşması imzalandı
- * Sakarya Meydan Muharebesi milli mücadelenin son savunma savaşıdır.

Sakarya Savaşından Sonra ki Gelişmeler:

Kars Ant: * TBMM Hükümeti ile SSCB'ye bağlı Ermenistan, Gürcistan ve Azerbaycan arasında imzalanmıştır.

* Sovyet Rusya'nın anlaşma imzalamasında, kendine bağlı topluluklar üzerinde etkinliğini devam ettirme isteği vardır.

* Bu anlaşma ile Doğu Sınırımız kesinlik kazandı.

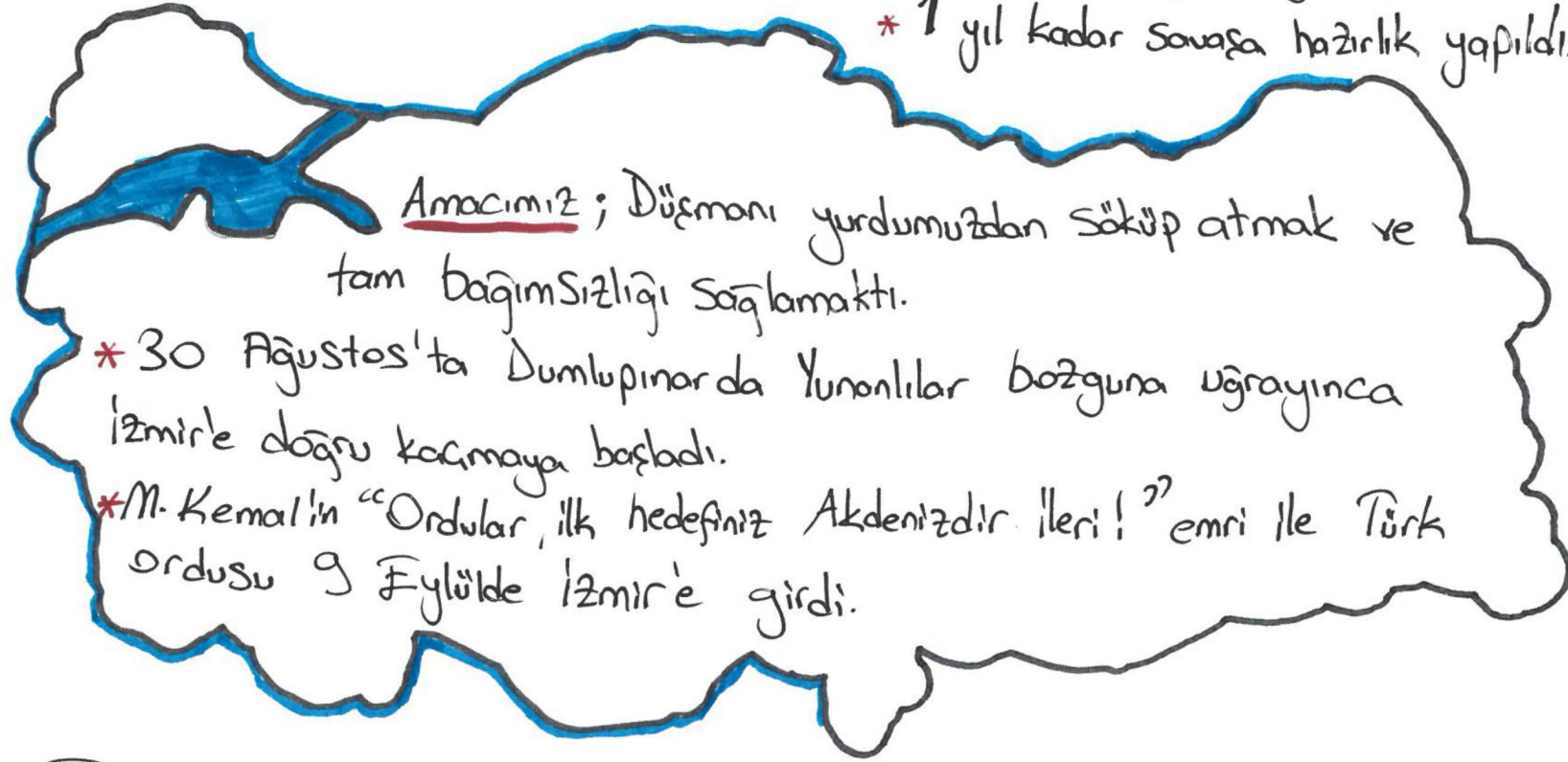
Ankara Ant: * TBMM ile Fransa arasında imzalandı
* Fransa'nın işgali altında ki Hatay'da özerk bir yönetim kurulacak
α Hatay'ın sınırlarımız dışında kalması Misak-ı Milli den 2. tavaizimizdir.

Büyük Taarruz

✗ Sakarya da ciddi kayıplar veren Yunon kuvvetleri Kütahya-Eskişehir hattına geri çekilmişti.

✗ Türk ordusu hemen taarruza geçmedi (Çünkü mevsim kışa yaklaşıyordu)

* 1 yıl kadar savaşa hazırlık yapıldı.

✗ Böylece Batı Anadolu Yunon işgalinden kurtarılmış oldu.

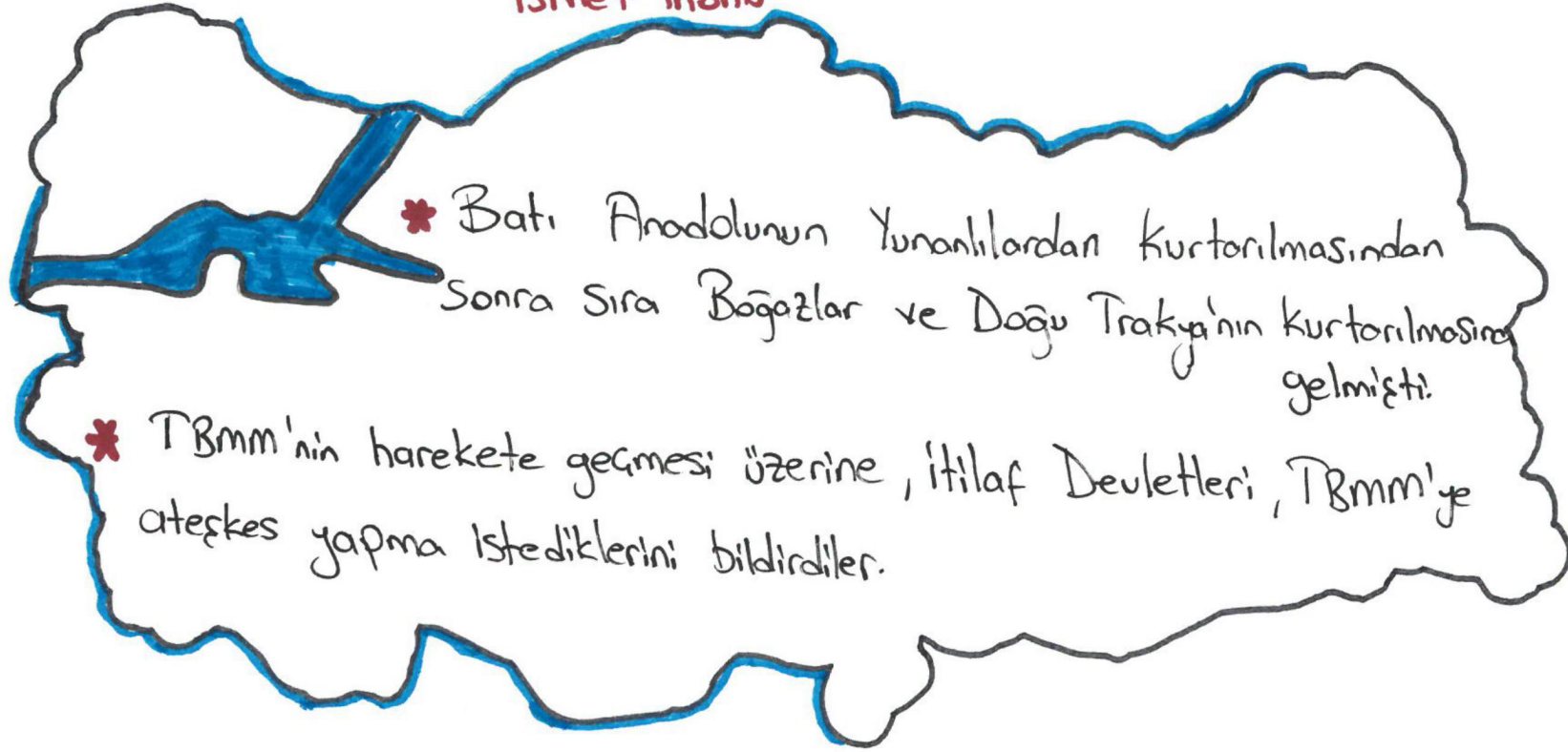
Not: Mustafa Kemal'e verilen Başkomutanlık yetkisi bu savaşta ~~sonsuz~~ Süresiz Uzatıldı.

Sonuçları:

- * Kurtuluş Savaşı'nın askeri safhası başarıyla sonuçlanmış böylece Diplomasi dönemi başlamıştır.
- * Batı Anadolu Yunan işgalinden kurtarıldı.
- * İtilaf Devletlerinin ateşkes teklifi sonucunda Mudanya Ateşkes Anlaşması imzalandı.

Mudanya Ateşkes Antlaşması:

Katılımcılar: TBmm Hükümeti - İngiltere - Fransa - İtalya (Yunanistan yok)
↓
İsmet İnönü

Not: Mudanya Ateşkesi öncesinde İtalya ve Fransa Anadolu'yu terk ederek İngiltereyi yalnız bırakmıştı. Savaş olursa Sovyet Rusya, TBmm'nin yanında Savaş katılacağını belirtmesi, İngiltereyi Ateşkese sürüklemiştir.

Maddeleri:

- * Türkiye ile Yunanistan arasındaki silahlı çatışmalara son verilecek
- * Yunanlılar, 15 gün içinde Doğu Trakya'yı boşaltacak ve TBMM hükümetine teslim edecek
(Doğu Trakya Savaş yapılmadan kurtarılmıştır)
- * İstanbul ve Boğazlar, TBMM Hükümetinin yönetimine bırakılacak
(Osmanlı Devletinin Hukuken Sona erdiğinin göstergesidir)
- * İtilaf Devletleri kuvvetleri barış antlaşması imzalanıncaya kadar İstanbul'da kalacak.

Önemi: Anadolu'nun paylaşılma planları sonuçsuz kalmıştır

- ✗ Mondros Ateşkes Antlaşması ve Sevr Antlaşması uygulanamamış
- ✗ Sıcak savaş dönemi sona ermiş ve diplomatik evre başlamıştır.

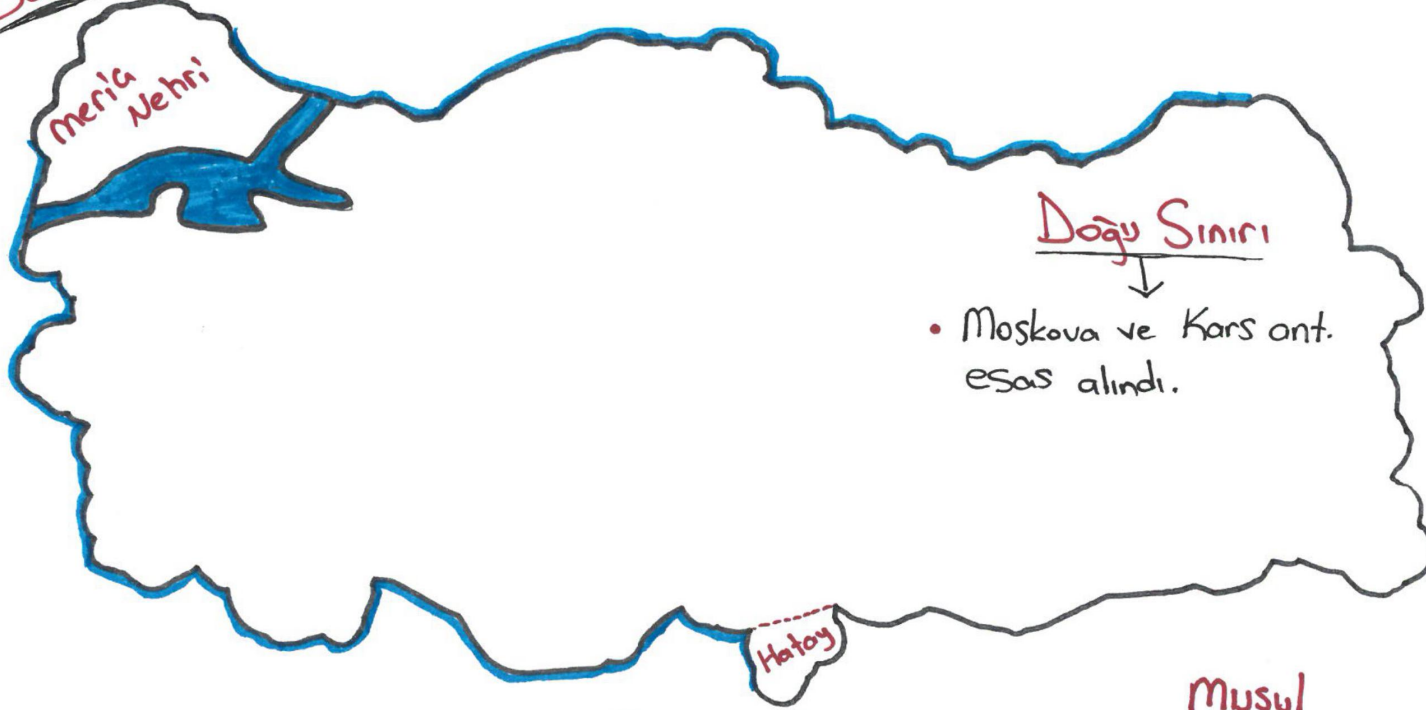
Lozan Barış Anlaşması

- TBMM → İsmet İnönü
- İngiltere, Fransa, İtalya, Yunanistan, Belçika, Japonya, Romanya,
- Boğazlar için: SSCB ve Bulgaristan
- Gözlemci: ABD

* Hukuki geçerliliği olmayan Sevr Anlaşması, Türk halkı tarafından kabul görmemiş, Türk halkının azim ve kararlılığı ile yapılan mücadeleler sonucunda yeni bir Barış Anlaşması zorunluluğu ortaya çıkmış ve 24 Temmuz 1923'te Lozan Barış Anlaşması imzalandı.

Sınırlar:

Batı Sınırı: → Meriç Nehri Sınır kabul edildi. (Türk-Yunan Sınırı çizilmiş oldu)

Doğu Sınırı

- Moskova ve Kars ant. esas alındı.

Suriye Sınırı

- Fransa ile yapılan Ankara
- Anlaşması esas alındı.
- Hatay sınırlarımız dışında kaldı.

Musul
Irak Sınırı

- Irak Sınırı çizilemedi, Konferans Sonrasına bırakıldı.

Boğazlar: Boğazların yönetimi başkanı Türk olan bir komisyona bırakılmıştır. Boğazların her iki yakasında asker ve silah bulundurulmayacaktı.

Boğimsiz, Ege men
Devlet anlayışına
aykındır.

Ermeni Meslesi: Doğu Anadolunun Türk
jurdu olduğı kabul edildi.

Dış Borçlar: Osmanlıdan kalan borçlar, Osm. toprakları
üzerinde kurulan devletler arasında paylaştırıldı.

↓
Dış borç yükü diğer devletlere paylaşılmış oldu.

Azınlıklar: Yeni Türk Devletinin sınırları
içinde yaşayan tüm azınlıklar Türk vatandaş,
kabul edilmiştir. ↓

Böylece Avrupalıların azınlıkları kullanarak
iç işlerimize karışması önendi

Kapitülasyonlar: Hiçbir taviz vermeden
kaldırılmıştır. ↓

Ekonomik Bağımsızlık konusunda
önemli bir adım atılmıştır.

Yabancı Okullar: Türkiyede ki tüm yabancı okulların Türk konularına
Uyması kararlaştırıldı. →

Yabancı okullar Sorunu Çözölmüş oldu.

Lozan'ın Önemi:

Tüm dünya Yeni Türk devletinin varlığını ve
bağımsızlığını kabul etti

Sömürge altında yaşayan milletler için umut ışığı olmuş
Osm'dan kalma birçok sorun Çözöme kavuşturulmuş.

→ Savaşın Sorumlusu
Yunanistan Sayıldı.

Patrikhane: Dış devletlerle irtibata geçmemek
Çortıyklar sınırlarımız içinde kalacaktı. ↴

Patrikhonenin Siyasi faaliyetleri
engellenmeye çalışıldı.

Savaş Tazminatı: Yunanistan, Batı
Anadoluda yaptığı tahribat karşılığında
Karaağaç'ı Türkiye'ye vermiştir.

EDEBİYAT ESERLERİNDE MİLLİ MÜCADELE

